

LBRIS

We know
books

© Editura EIKON

București, Calea Giulești 333, Sector 6, cod poștal 031310, România

Difuzare / distribuție carte:

021 348 14 74

0733 131 145

0728 084 802

difuzare@edituraeikon.ro

Redacția: 021 348 14 74

0728 084 802

0733 131 145

contact@edituraeikon.ro

www.edituraeikon.ro

Editura Eikon este acreditată de Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior (CNCSIS).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VELEA, ANDREI

Omul vag / Andrei Velea. - București : Eikon, 2021

ISBN 978-606-49-0551-2

821.135.1

Corectură: Alina Neculachi

DTP: Mariana Răbîncă

Editor: Valentin Ajder

Andrei Velea

OMUL VAG

E I K O N

București, 2021

Motto:

Omul-masă se consideră perfect. Ca să se simtă perfect, un om superior trebuie să fie deosebit de vanitos, iar credința în perfecțiunea lui nu este o parte a structurii sale intime, nu este naivă, ci îi vine din vanitate, având chiar pentru el însuși un caracter fictiv, imaginar și problematic. De aceea vanitosul are nevoie de ceilalți și caută în ei confirmarea ideii pe care vrea să o aibă despre sine. În schimb, omului mediocru din zilele noastre, acestui nou Adam, nici măcar nu-i dă prin minte să se îndoiască de propria-i desăvârșire. Încrederea în sine însuși este, ca la Adam, paradiziacă. Ermetismul înăscut al sufletului său îi interzice ceea ce ar fi condiția prealabilă descoperirii insuficienței sale: compararea cu ceilalți. Pentru a face această comparație, ar trebui să iasă o clipă din sine însuși și să pătrundă în aproapele său. Însă sufletul mediocru este incapabil de asemenea transmigrări – sport suprem.

Așadar, regăsim aceeași diferență care există dintotdeauna între un om prost și unul inteligent. Ultimul se surprinde mai tot timpul în vecinătatea prostiei și de aceea face un efort să se distanțeze de prostia iminentă; inteligența constă tocmai în acest efort. În schimb, prostul nici măcar nu-și bănuiește prostia: pare a fi foarte discret, și astfel se explică liniștea de invidiat cu care neghiobul se complăce și se instalează în propria-i tâmpenie. Așa cum nu există modalitate de a scoate insectele afară din gaura în care viețuiesc, tot așa nu-i chip să-l urnești pe tâmpit din tâmpenia lui, să-l duci o clipă la plimbare dincolo de câmpul lui

mărginit și să-l obligi să-și compare obișnuita viziune tâmpă cu alte moduri de a vedea, mai subtile. Prostul e prost pe viață și de neclintit, „fără pori” dacă se poate spune așa. De aceea, Anatole France spunea că un prost e mai funest decât un ticălos. Pentru că, uneori, ticălosul se mai și odihnește; prostul, niciodată.

José Ortega y Gasset,
 „Revolta maselor”

*

alungit pe câteva scaune într-un autobuz, scurs pe
 tapiserie,
 omul vag mestecă punga, fără să se atingă de semințe
 hăhăie privind ecranul unui telefon de nu mai știi
 dacă e unu, doi sau trei la zero

când matahala oprește în stație, omul vag urcă iar,
 fără să coboare vreodată
 locul devine tot mai aglomerat de oameni vagi
 suprapuși, paraleli, cu ochii lipiți de ecrane,

hăhăind la unison, fără să își vorbească vreodată
 și numai când internetul se blochează, numai când energia
 se cărăbănește sictirită din bateriile telefoanelor,
 omul vag privește mirat împrejur și nu înțelege neam

câte stafii sociale au urcat de la ultima oprire

*

omul vag vede lumea ca o încrângătură de teorii ale
conspirației:
toți sunt totuna, adevărul e relativ, toți se înșală, adică toți
au, la unison, dreptate
așa că-n ziua votului desface o bere dis-de-diminează
și-aruncă niște mici pe ochiurile de la aragaz, să sfârâie ca
adevărurile universale

râgâie relaxat, apoi iese la vot ca la plimbare, miștocărind
în stânga și-n dreapta
se știe doar că dincolo de cortină toți bat palma
pe domnișoara de la secția de votare o ciupește de fund,
apoi se pișă pe el de vot în intimitatea cabinei, doar e
democrație, ce naiba

urina omului vag ține prelegeri sforăitoare de la tribuna
parlamentului,
dă legi care de care mai intrigante, scoate oameni în stradă,
urina omului vag e un principiu în stat, a performat
în alegeri
și pe unele posturi de televiziune e prezentată drept
miere sau aur

*

omul vag nu s-a tras niciodată din maimuță!
nici măcar strămoșii strămoșilor omului vag
nu s-au tras din maimuță
nicio vietate care sare din creangă în creangă
nu s-ar putea revendica vreodată drept rudă a omului vag

omul vag se trage din marea înțelepciune a lumii!
cu tălpile bățătorite, toți inițiații planetei
au făcut coadă la scorbura arborelui genealogic al omului
vag,
toți au închinat cupele cunoașterii, toți și-au declarat,
pioși, nimicnicia

omul vag se trage din marea spiritualitate!
toate religiile au concurat pe ascuns la apariția omului vag,
toate formele de spiritualitate au țesut pânzele de păianjen
ale teoriilor conspirației,
toate s-au împlinit în omul vag

omul vag nu s-a tras niciodată dintr-un animal cu blană!
omul vag nu e nici măcar creat, el e împlinirea oricărei
creații
omul vag a existat de când lumea și va exista până când
lumea
va fi atomi de lumină în inima celei mai fierbinți stele

omul vag nu s-a tras niciodată din maimuță!
acestei teorii, istoria îi va bate obrazul
omul vag nu e nici măcar om, omul vag e cel mai
important principiu
omul vag e ceva ce niciun filosof, sociolog sau poet
n-ar putea vreodată descrie

*

omul vag are dreptul la prostie!

o fi trecut el în constituție, în drepturile omului,
prin vreo lege, prin vreo melodie hip-hop, pe undeva,
că nu e normal în ziua de azi să ți se interzică,
nu e deloc normal să ți se pretindă ceva

pentru dreptul universal la mediocritate,
omul vag ar muta și munții dacă nu i-ar fi lene să se dea jos
din pat
sau dacă universul l-ar aștepta pe masă, printre cartofi
prăjiți,
sechestrat cuminte într-un glob de cristal

să nu fii diferit sau cu un ochi albastru
să nu ai idei care să tulbure hameiul din bere
să nu spui ceva care să dea jos carnea de pe grătar
sau să ridice praful în vitrina cu porțelanuri

omul vag are dreptul la prostie și pentru asta
ți-ar muta rebel dinții la ceafă
ce-ar fi să fim citiți cu toții, sclifosiți și uniformi, behăie
într-un restaurant la o masă,
oare nu ne-am plictisi și-ar fi ca și cum nimeni n-a citit
vreodată o carte?

la ce bun filosofia dacă toți au dreptate
și nu e politicos să întrerupi pe nimeni la masă?

la ce bun corectitudinea cafetierelor de la raionul de
electrocasnietzsche
sau verticalitatea kantului ușii?

omul vag are dreptul universal la prostie,
pentru el e diferența esențială
bă, îi explică fotbalistului voltaire, în timp ce mai termină o
facultate,
fără dreptul la prostie am fi roboți, nu oameni!

*

omul vag s-a născut pentru distracție

pentru el, lumea e o boxă uriașă, vulcanii sunt cocteiluri
încinse,
stelele pâlpâie timide pe fundalul unei discoteci universale
în care omul vag dă petrecere după petrecere
de zbârâie bosonul higgs învăluit de manele

totul, crede omul vag, e desenat să-l ateste,
să-i celebreze cu șampanii scumpe existența
dacă n-ar fi saliva omului vag care să lingă atomii,
ei nici n-ar fi sau și-ar cerși, ponosiți, dreptul la subzistență

o megalomanie universală umple de praf galaxiile,
o supernovă e spuma de la o cafea matinală
omul vag joacă poker și în pahar extraterestrii îi toarnă
o distracție pe cinste din lumea în care a murit Dumnezeu